

increase of average pH from 4,0 to 5,5 and decrease of ammonium and sulphate, with positive consequences for the diversity of macrophytes, diatoms and desmids. However, in the last five years the pH-values in some pools increase to values well above 7, due to internal eutrophication, which has negative consequences for biodiversity. Characteristic macroinvertebrates declined between 1991 and 2011; however, characteristic beetles were re-discovered recently. Measures against desiccation, e.g. filling up of drainage ditches, have increased the water level and improved biodiversity, particularly for vegetation gradients and succession series. Other actions with positive consequences for the biodiversity include removal of sources of eutrophication (agricultural drainage water, gull colonies, eutrophic sediments). The increased use of pools by roosting geese is a serious concern for water quality. Continued removal of organic material (e.g. cutting of peat and sods) is necessary for maintaining and increasing the nature quality of moorland pools.

Dankwoord

Het onderzoek is gefinancierd door de provincie Drenthe. Ook de waterschappen Reest & Wieden, Hunze & Aa's en Vechtstromen, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten en Drents Landschap leverden bijdragen. Eric van der Swaluw (RIVM) verstreekte gegevens over de neerslagsamenstelling. Het Onderzoekcentrum B-WARE verschaftte achtergrondgegevens. Roelf Pot (Oosterhesselen) berekende de EKR-waarden van de vegetatie. Hans Dekker (provincie Drenthe), Geurt Verweij en Christophe Brochard (Koeman en Bijkerk) stelden foto's beschikbaar.

Dr. H. van Dam
Adviseur Water en Natuur
Spyridon Louisweg 141, 1034 WR Amsterdam
herman.vandam@waternatuur.nl

Dr. G.H.P. Arts & ing. J.D.M. Belgers
Alterra
Postbus 47, 6700 AA Wageningen
gertie.arts@wur.nl
dick.belgers@wur.nl

Drs. R. Bijkerk & ir. H. Boonstra
Koeman en Bijkerk bv
Postbus 111, 9750 AC Haren
r.bijkerk@koemanenbijkerk.nl
h.boonstra@koemanenbijkerk.nl

Ing. A. Mertens
Grontmij
Postbus 95125, 1090 HC Amsterdam
adrienne.mertens@grontmij.nl

100ste sterfdag ELI HEIMANS

Op 22 juli 2014 is het honderd jaar geleden dat Eli Heimans overleed, 53 jaar oud. Hij overleed tijdens een geologische excursie in het Duitse Gerolstein.

Het belang van Eli Heimans is zijn enorme inzet om aandacht te vragen voor de natuur rond de 19de en 20ste eeuwswisseling. Hij deed dit als onderwijzer in het primaire onderwijs: nam de kinderen mee naar buiten; het begin van wat we nu natuurbeleving noemen, in die tijd ook wel natuursport. Ook in boekjes en tijdschriften vroeg hij aandacht voor het belang van de natuur. Opvallend is dat zijn ideeën hierover nog steeds actueel zijn.

Niet verwonderlijk dat in tal van organisaties is stil gestaan bij de betekenis van Eli Heimans voor de natuur en natuurbescherming. Zo is tijdens de Heimansherdenkingsweek in Limburg zijn in 1911 geschreven boekje 'Uit ons Krijtland' opnieuw uitgegeven: 'Uit ons Krijtland; Eli Heimans toen en nu' door Anne van der Linden en voor € 6,95 excl. € 2,56 verzendkosten te bestellen via anne@webscriptonline.nl. In de Heimansgroeve in de buurt van Epen leeft zijn naam voort. Uiteraard stond ook de Heimans en Thijssse Stichting stil bij hun naamgever. Marga Coesèl schreef 'Eli Heimans – Uit de schaduw van Jac. P. Thijssse', ISBN 978-90-821800-0-8, 96 pag. In haar portret beschrijft ze de grote verdiensten en de denkbeelden van Eli Heimans. Het zeer complete boekje over het leven en de betekenis van Eli Heimans is voor € 15 te verkrijgen via www.heimansenthijsssestichting.nl.

In Den Haag werd bij de aanleg van het Zuiderpark in 1935 de wetenschappelijke tuin De Heimanshof aangelegd. De ontwerper liet zich inspireren door zijn ideeën: naast een systematische tuin bevat De Heimanshof ook een landschappentuin. Zoals kan worden verwacht, staan in de systematische tuin verzamelingen van planten per familie bij elkaar. In de andere tuin zijn voorbeelden van typische Nederlandse landschappen te vinden, zoals een haagbeukenbos met een oude beekloop en een vochtig schraal hooiland en een heideveld. Adres: Anna Polakweg 7, Den Haag (Zuiderpark, ingang Vreeswijkstraat) naast de stadsboerderij.

Tot slot vindt De Levende Natuur in Eli Heimans zijn oorsprong. Samen met Jac.P. Thijssse en J. Jaspers Jr. richtte hij in 1896 dit tijdschrift op. Hoewel de accenten zijn verschoven, vraagt De Levende Natuur nog steeds om aandacht voor de natuur om ons heen.